

Uit de PC van de voorzitter

Dick Vunderink

Merkwaardig toch, zo staat de jubileumviering nog volop in je aandacht en twee maanden verder, is het vrijwel helemaal verre geschiedenis. Zo is het leven, zal ik dan maar verzuchten. En het is maar beter ook want er is weer voldoende werk aan de winkel. Al was het maar aan m'n eigen bijen.

We zijn op twee manieren in de pers geweest. Het bleek dat er op verschillende plaatsen, met name in de Betuwe, een tekort aan bijenvolken was. De vraag neemt toe en het aanbod wordt minder. Ook doordat de grotere vraag wat onverwacht kwam. We hebben daarover een persbericht uitgegeven, gedachtig aan de opdracht om zoveel mogelijk met positieve items de pers te halen om een beter beeld van de bijenhouderij uit te dragen. Wij hebben daarin gewezen op twee oplossingen, ruimere steun via de braakleggingsregeling en gevarieerder bosaanplant om ook na de fruitbloei dracht te hebben. Maar ook door het opzetten van een betere coördinatie en organisatie om vraag en aanbod bijeen te brengen. Want we hebben natuurlijk genoeg volken in het voorjaar, maar wel op grotere afstand. Uiteraard zal deze situatie aan de orde komen in het komend overleg over de bestuivingsregeling.

Minder aantrekkelijk was de publiciteit die anderen ons bezorgden over het beeld dat de honingbijen de ondergang van de wilde bijen zouden bewerken. In Bijen van mei kunt u de samenvatting van het rapport hierover lezen onder de rubriek van de Ambrosiushoeve. Conclusie: er is voedselconcurrentie, maar of dat bedreigend is, is nog nooit uitgezocht en dat moet dus nog gebeuren. Een tegenartikel in De Levende Natuur van Arie Koster is niet geaccepteerd en ook niet een reactie van mij waarin ik niet op de inhoud in ga, maar het betreurt dat de samenwerking die op gang was gekomen, nu wordt verstoord. Later heb ik meegewerkt aan een interview voor Vroege Vogels, uitgezonden op 10 mei om in elk geval te zorgen dat niet slechts één mening de wereld intrekt. We gaan ons verder beraden over een evenwichtige reactie onzerzijds. En laten we ook evenwichtig blijven handelen. Ik heb herhaaldelijk gesteld dat we ons als natuurbeheerders moeten gedragen en ons moeten beperken bij het plaatsen van kasten in natuurgebieden. Ook trouwens als door toedoen van een vereniging of een groep, percelen in de braak zijn ingezaaid. Dan komen er werkelijk klaplopers die niet meebetalen maar stiekem hun volken in de buurt zetten. Zulke imkers vormen de vlieg die de zalf van de apotheker doet stinken, wist men reeds in zeer oude

tijden.

De aanvraag voor de EU-subsidie is de deur uit. Ook enkele andere groeperingen hebben een aanvraag ingediend en waar een co-financiering was geregeld, zijn ze toegevoegd. De andere aanvragers kunnen wellicht dit jaar benutten om volgend jaar beter beslagen ten ijs te komen, want het is nuttig en leuk als we verschillende projecten met de subsidie kunnen ondersteunen. En laten we er nu maar op rekenen dat we volgend jaar niet weer overvallen worden door ambtenaren die meer tijd willen hebben om de aanvragen te beoordelen en zo ons onder druk zetten.

Samen met Aad de Ruijter was ik bij de viering van het 100-jarig jubileum van de NFO (Nederlandse Fruittelers Organisatie) en heb de vertrekkend voorzitter Jan Zevenbergen bedankt voor de steun die hij de bijenhouderij heeft gegeven, o.a. in zijn bestuursfunctie van de Ambrosiushoeve.

Intussen kun je merken dat de bijen meer aandacht vragen dan de imkers en daarom is de kans groot dat u deze bijdrage niet eens zult lezen. Veel plezier en succes met uw bijen!

Openingstoespraak Algemene Vergadering 1998

Dick Vunderink

'Wij sluiten de viering van het honderdjarig jubileum vandaag af en gaan ons beraden over de toekomst. Als ik mijn speech logisch zou opbouwen, zou ik eerst terugkijken op het jubileum en dan onze plannen ter sprake brengen. Ik draai het echter om en wil met de jubileumviering eindigen. Want het is goed om stil te staan bij zo'n mijlpaal, maar belangrijker is om uitgerust van het stilstaan met frisse moed en nieuwe inspiratie verder te gaan. Maar is er aanleiding tot nieuwe moed en waaruit kunnen we inspiratie putten?

Nieuwe moed krijgen we niet uit de ontwikkeling van het ledenbestand. Vorig jaar sprak ik nog hoopvol over een kleine teruggang ondanks de grote contributieverhoging. Ik werd misleid door de statistiek, zoals dat ook gebeurde bij de recente gemeenteraadsverkiezingen. De teruggang lag weer op het niveau van ruim tweehonderd. Dat betekent opnieuw een vermindering van het financiële draagvlak.

Tezelfdertijd constateer je een uitbreiding bij een aantal verenigingen en goed gevulde cursussen. Ik beweer dan ook dat ledenteruggang niet een onafwendbaar onheil is. Daar waar verenigingen zich actief opstellen, is er groei of tenminste consolidatie. Daar waar men achterover leunt, is de kans op verloop aanmerkelijk groter. Als ik het zo stel is het iets te goedkoop, want er is meer aan de hand, maar plaatselijke activiteit blijft de kern. Ik herinner u aan wat Professor Van Woerkom onze kracht noemde, de enthousiaste manier waarop imkers over hun bijen praten. Ledenwerving moet gebeuren via 'mond-op-mond beademing' bij u thuis. U kunt zeker moed putten uit de onverminderde belangstelling in Nederland voor natuur en omgaan met natuur.

Wij hebben u ook voorzien van een CD-rom die

uitstekend gebruikt kan worden bij het wekken van interesse voor het omgaan met bijen. U kunt moed putten uit de zaken die bij diverse groeperingen en het Hoofdbestuur in bewerking zijn en ik licht daar enkele uit. Eerst het secretariaat. Nogal wat beweging. Onze gelukwens aan Marga Canters die haar eerste kind ontving. Dan het vertrek van Heyta Rynja en de komst van Catelijnne Rauch. Ik spreek opnieuw dank uit aan Heyta voor het enthousiasme dat ze uitdroeg en ik wens Catelijnne veel genoegen en succes.

Onze imagoverandering

Wat moet vooral geïntegreerd gebeuren, zoals dat zo mooi heet. In al ons handelen zichtbaar worden. Maar soms ook specifiek. Ik kan u wijzen op een veel betere kijk bij andere natuurbeheerders op de bijenhouderij na de discussie over de concurrentie honingbij - andere insecten. De afkeer die aanvankelijk over de bijenhouderij werd uitgesproken, is weggenomen en er zijn aanbevelingen gedaan om weer volken in natuurgebieden te plaatsen. Een verbetering van ons imago dus, maar ik doe een dringend beroep op de imkers zich nu ook gedisciplineerd als natuurbeheerders te gedragen.

We zullen in 1998 en 1999 een expositie verzorgen in Frederiksoord samen met De Vlinderstichting over vlinders en bijen, maar beter gezegd over de ecologische betekenis van insecten en wat mensen kunnen doen om insecten te ondersteunen. Dat gaat ons in de voorbereiding veel energie kosten. Daarna zal het beperkt blijven tot voorlichting bij enkele manifestaties maar de moderne bijenhouderij krijgt daar veel publiciteit. Op langere termijn zal dat ook zo gebeuren op de Floriade 2002 waarvoor het denk- en lobbyproces al danig in beweging is. Wij onderzoeken de mogelijkheid om onze CD-rom in een meertalige jas te steken en die wereldwijd te verkopen. Dat betekent opnieuw een grote investering, maar wij willen geen tweede avontuur en wij doen dat alleen als wij daarvoor een financiële rugdekking hebben en wij zijn op zoek naar een sponsorcontract of een garantie. Zou dit slagen dan ligt er een kans op een aanzienlijke versterking van onze financiële basis. Wij vinden dat wij ons gezamenlijk intensief moeten inzetten voor plaagbestrijding bij bijen met duurzame middelen. Motto: zo mogelijk geen gif meer in de kast. Daarvoor dienen zich nieuwe perspectieven aan en de darrenraatmethode van LUW en Ambrosiushoeve bevelen wij in de belangstelling aan. Wij streven geen fundamentalistische benadering na, maar wel een omhuizing van het bewustzijn en toegroeien naar een nieuwe trots: 'Wij leveren schone producten'. Wij zijn dat ook aan onze stand verplicht als wij met voldoening constateren dat ons verzet tegen het gebruik van dimethoat en parathion - oorzaak van de ramp in 1996 in Oost-Nederland - in de landbouw te beperken, succes heeft gehad.

In dit verband noem ik de EU-bijdrage aan de bijenhouderij. De aanvraag was korte termijn werk en er was maar één praktische oplossing: schuif de projecten uit het proevenplan Ambrosiushoeve in het voorstel. Ik stel dat Aad de Ruijter voortreffelijk werk heeft verricht dat ten voorbeeld werd gesteld, en een subsidie van f20.000 werd toegezegd voor projecten voor duurzame varroamijntreke en honingonderzoek. Passend in ons hiervoor

genoemde beleid. Voor 1999 moeten de voorstellen worden ingediend in september en suggesties zijn van harte welkom. Bedenk echter dat er altijd een 50% bijdrage van de Nederlandse overheid vereist is.

Wij zijn blij dat nu de eerste stappen zijn gezet door de Commissie Koninginnenteelt voor een project als het Vlaamse Overlarpproject. Bij ons heet dat het Doppenproject, terwijl doppen toch elk imker op de zenuwen werken. Wij ondersteunen dat project van harte om een aantal redenen:

- het geeft de kans op een vriendelijker bij in Nederland en dat is nodig nu wij meer en meer zijn aangewezen op de dracht in de woonomgeving.
- het geeft de kans op een kwaliteitsverbetering van de Nederlandse bijenstand
- er gebeurt weer iets waar elke imker aan mee kan doen en baat bij kan hebben
- het biedt de kans op samenwerking van de verschillende ras- en teeltgroepen
- het kan in combinatie met de darrenraatmethode leiden tot nieuwe bedrijfsmethode, want op dit gebied was de radiostilte wel erg groot.

De groep Preventie en Voorlichting Amerikaans Vuilbroed bereidt een diagnosemethode voor via honingonderzoek bij ID/DLO in Lelystad, te beginnen met de koninginnentelers. Door de Werkgroep AVB is aan de RVV gevraagd te onderzoeken of de wet aangepast kan worden zodat bij sporen in honing niet automatisch stamping out aan de orde is. Het lijkt erop dat men hier oren naar heeft. Bij de screening in Zeeuws-Vlaanderen wordt als proefparallel ook een honingmonster genomen. Vertrouw erop dat aan andere zaken continu wordt gewerkt: uniformering van honingkeuring, greep krijgen op het bijenteeltonderwijs en ontwikkeling lerarenopleiding, verbetering van onze expositie en goede verhoudingen met de andere bijenhoudersorganisaties.

Dit was een beeld van de intenties en plannen die wij hebben en waaraan gewerkt wordt. Voor ik nu met u omkijk naar de feestelijkheden rond het jubileum, stel ik u voor een ogenblik stil te staan bij hen die ons ontvielen. Ik noem hierbij een naam maar naast hem heeft elk van ons wel iemand in gedachte die korter of langer geleden deel had aan wat ons allen hier verbindt. Ik noem Wim van der Hoeven die op 19 september onverwacht overleed in de leeftijd van 54 jaar. Hij was acht jaar lid van het Hoofdbestuur en het Dagelijks Bestuur van de VBBN en voorzitter van de Commissie Ziektebestrijding en was namens de VBBN actief werkzaam in de Bedrijfsraad en het Landbouwschap afdeling Bijenteelt. In Bijen hebben wij hem eerder herdacht, wij doen dat nu opnieuw en met hem de andere leden die ons ontvielen.

Ik kijk nu ook om naar de viering van het honderdjarige jubileum. We hebben keuzen gemaakt over de viering, een beetje centraal, maar ook decentraal en hoe u over de jubileumviering denkt, horen we wellicht nog. Wij als Hoofdbestuur kijken met tevredenheid terug. Teverdreden omdat

- we hebben kunnen realiseren wat we gehoopt en gepland hadden: symposium, Open Dag, Jubileumboek en CD-rom en regionale vieringen
- we twee jubileumsymbolen van hoge kwaliteit eraan hebben overgehouden, het boek Honderd jaar Imkeren

en de CD-rom 'Wondere Wereld van de Honingbij' - de bijenhouderij heeft ruim in de publiciteit gestaan - we er financieel redelijk lijken uit te komen met waarschijnlijk alleen een verlies op het boek van circa f25.000,- maar mag honderd jaar imkeren ook iets kosten? Daarvoor hebben we dan een prachtig boek, een CD-rom, tips voor de toekomst en een aantal fijne herinneringen.

Kortom wij kijken in tevredenheid terug en kunnen heden deze waardige jubileumviering besluiten. Iedereen dus tevreden? Natuurlijk niet. We waren soms verrast door de reacties op het gratis jubileumboek. Iemand bedankte als lid omdat hij een gratis boek kreeg, anderen sputterden tegen een gratis boek met een bijgesloten acceptgiro, weer een ander las van het geruzie in het verleden en vond de maat schoenen van het Hoofdbestuur veel te groot, de gang van zaken bij de Honingkeuring stond niet iedereen aan en enkele groepen hadden een bijdrage aan de regionale vieringen verwacht. Wij zullen daar nog iets moeten gladstrijken.

In elk geval dank aan allen die hun steentje hebben bijgedragen aan de viering van 100 jaar VBBN. Ik zeg nogmaals met nadruk, hartelijk dank. Twee complimenten: - aan de groepsbesturen voor de wijze waarop zij gereageerd hebben om de regionale vieringen te organiseren - aan onze leden die de acceptgiro hebben gebruikt om ons totaal f20.000,- over te maken als waardering voor het jubileumboek

Het geruzie in het verleden. Wieb Top heeft dat niet verdoezeld. Onze generatie verbaast zich en ergert zich met terugwerkende kracht. Terecht. Maar toch... Er was ook het tijdperk Joustra en ik citeer 'dat het vertrouwen van de imker in de vereniging tussen 1923 en 1948 niet meer is bedreigd'. Een kwart eeuw van goede verhoudingen. En ik citeer Wieb Top tijdens enkele regionale bijeenkomsten: 'de laatste vijftientig jaar is het geruzie verleden tijd'. Ik vraag me af of hij goed kan tellen, maar als dat zo is, dan hebben we de helft van de tijd goede verhoudingen gehad.

Wij mogen onszelf feliciteren dat wij in een periode van goede verhoudingen leven. Daarbij zijn meningsverschillen noodzakelijk om kwaliteit te behouden in produkten en bestuur. Zonder het scherpen van opinies wordt het een lauwe zaak. Onze verantwoordelijkheid is om die goede sfeer te behouden en tegelijk de verschillen aan te pakken. En daarvoor is slechts een recept: Het eigen gelijk niet verheffen tot absolute waarheid, maar te toetsen aan de mening van anderen. Luisteren met dezelfde intentie waarmee we gespannen het onderscheid tussen het tuten en kwaken trachten op te merken. Ik roep u op om om luisterend aan onze tweede eeuw te gaan werken. En daarmee verklaar ik de eerste Algemene vergadering in de tweede eeuw van de VBBN geopend.

Aandeel internationale CD-rom

Binnenkort ontvangen de secretariaten een brief waarin de mogelijkheid wordt geboden aandelen te kopen in het project Internationale CD-rom.

Wij hebben een goede CD-rom - onlangs in Trouw weer een prima recensie - en die is qua inhoud nog uniek. Tegen geringe productiekosten is deze CD-rom meertalig te maken en als wij dan het Frans-, Engels- en Duitstalige

gebied bestrijken, hebben we kans op een behoorlijke winst tegen een gering risico. Het HB wil echter niet opnieuw een risico lopen en wil de financiering rond hebben voor we tot productie overgaan. Wij bieden de sub-verenigingen de mogelijkheid te delen in risico en winst via het kopen van aandelen van f500. Wij weten dat veel verenigingen een (slapend) eigen vermogen hebben van enkele tot vele duizenden guldens. Meestal brengt dat weinig rente op. De VBBN biedt een dividend van 50% over een periode van vermoedelijk twee jaar. Wij moeten echter snel beslissen om onze voorsprong te behouden, vandaar vast dit voorbericht. Wees attent op de brief aan het secretariaat, want de inschrijving sluit per 1 augustus. In de brief staat meer over het financiële plan, het overzienbare risico en de invloed van de aandeelhouders op het business-plan. Wij gaan pas verder met de productie als op het gestelde bedrag is ingetekend. In dat geval profiteert uw vereniging van 25% dividend per jaar, en helpt u de financiële basis van de VBBN te versterken. Een win-win situatie!

bijen

FAMILIEBERICHTEN

Op 9 april 1998 is op 73-jarige leeftijd overleden ons verenigingslid

HENDRIK WILLEM MEBELDEN

Zijn bezoek aan onze bijeenkomsten was steeds gekenmerkt door zijn humor en oprechte eigen mening. Zijn ijveren voor de verbetering van de kwaliteit van het imkeren en de imkerij in zijn algemeenheid was ons tot voorbeeld.

Wij zullen ons Wim blijven herinneren als een zéér kundig imker die zijn kennis en ervaring met velen binnen onze vereniging deelde. Zijn vrouw en familieleden wensen we veel sterkte toe met het verwerken van dit verlies.

Namens het bestuur en de leden van de V.B.B.N.-subvereniging Varsseveld e.o.

Op 21 april jongstleden overleed op 72-jarige leeftijd onze zeer gewaardeerde collega imker

KOOS VERMEEREN

Met Koos is een zeer actief en kundig imker heen gegaan, na zijn pensionering kon hij zich volledig op zijn hobby storten, maar het heeft helaas niet lang mogen duren.

Wij wensen vrouw, kinderen en kleinkinderen, en verdere familie veel sterkte toe in deze moeilijke tijden.

Bijenhoudersbond Rijsbergen

Wij hebben de droevige plicht u melding te maken van het overlijden op 14 april 1998 in de leeftijd van 49 jaar, van ons zeer gewaardeerd bestuurslid

WILLEM VAN DER VLEUTEN

De imkersvereniging verliest in het overlijden van Willem een fijne medemens en een enthousiast imker. Het bestuur en de leden van onze vereniging wensen zijn vrouw en kinderen, zijn ouders en de rest van de familie veel sterkte toe met dit grote verlies.

Afdeling Bladel/Hapert